

KLEMEN TERÉZIA

ÖTLETEK A RENESZÁNSZ IRODALOM ÉS MŰVÉSZET TANÍTÁSÁHOZ

Nehéz határvonalat húzni a középkor és a reneszánsz közé, és lehetséges, hogy ezért is összetettebb tanítani ezt a kort, bár a diákok sokkal jobban kedvelik, mint az előző korszakot. A társadalmi rend, az államformák nem változnak jelentősen a XIV. században – az emberi gondolkodás, a világhoz való viszony, a tudomány, a technika, a művészetek azonban igen, s ezt kell az irodalom, a történelem és a művészetek bemutatásán keresztül megtanítani, hisz az európai kultúra egyik legteljesebb és legnagyobb hatású művelődéstörténeti korszaka, korstílusa a reneszánsz.

A RENESZÁNSZ IRODALMÁNAK SZELLEMI, MŰVÉSZETI, TÖRTÉNETI, FÖLDRAJZI HÁTTERE

- Melyek a világot alakító legfontosabb események? Gyűjtsetek adatokat és mutassátok be az osztálytársaitoknak az eredményt a földrajz, csillagászat, felfedezések, polgárosodás, városiasodás témaköréből!
- Bizonyítsátok, hogy a tudás, a műveltség értékévé vált, eltűnik a névtelenség!
- A reneszánszhoz szorosan kapcsolódnak az alábbi fogalmak: humanizmus, manierizmus, reformáció. Nézzetek utána, mit jelentenek ezek a kifejezések! Készítsetek vázlatot róluk az alábbi sablonok felhasználásával:
 - a fogalom jelentése
 - irodalmi hatása
 - az emberről vallott nézete
 - célja
 - nyelve
 - példaképe
- Az elektronikus kiadványok elterjedésével új fogalom jött létre: a Gutenberg-galaxis. Végezzetek kutatómunkát, mit jelent ez a kifejezés, és pontosan milyen értelemben használjuk! Térjete ki arra is, hogy miért említik a Gutenberg-galaxis válságát! Fejtsétek ki, hogyan hatnak az infokommunikációs eszközök a könyvek világára és az olvasásra!
- Az itáliai reneszánsz korszakaiban három szakaszt szokás megkülönböztetni, melyek a következők: trecento (1300-as évek), quattrocento (1400-as évek), cinquecento (1500-as évek). Készítsetek táblázatot ezekről, és nevezétek meg a legjellemzőbb központokat, alkotókat, műveket az egyes századokban!
- A nektek tetsző reneszánsz alkotásokat gyűjtsetek össze és rendezzétek egy táblázatba! Keressetek az interneten reneszánsz alkotókat és műalkotásokat a zene, építészet, festészet és szobrászat területén, majd mutassátok be az osztályban egymásnak!
- Készítsetek fürtábrát *A reneszánsz jellegzetességei* címmel, írjátok be a kulcsszavakat! Hasonlítsátok össze, ki mit hagyott ki!
- A reneszánsz stílusú festészet térhatású megformálás. A perspektivikus ábrázolást mutassátok be Leonardo da Vinci, Michelangelo vagy Raffaello valamelyik alkotásán keresztül!
- Tetszés szerint válasszatok és mutassátok be valamelyik reneszánsz géniuszt: Michelangelo Buonarrotit, Leonardot da Vincit, Raffaelot.
- Bizonyítsátok példákkal, hogy a reneszánsz stílusú építészet az ókori antik elemek harmóniáját és szimmetriáját követi!
- Vonjatok párhuzamot a reneszánsz szobrászat és az ógörög szobrászat között!
- Mi jellemzi a reneszánsz stílusú zenét? Keressetek az interneten egy rövid részletet, és hallgassátok meg közösen!
- A korszakot a kórusművészet aranykorának nevezik. Nézzetek utána, mit jelentenek a következő fogalmak: polifónia, homofónia! Mit takar a motetta és a madrigál elnevezés?
- A firenzei Uffizi képtár híres a reneszánsz gyűjteményéről. Tervezzetek egy virtuális sétát, esetleg legyetek tárlatvezetők néhány képnél!
- Jellemezzétek a petrarcai szonettet! Hogyan vonható párhuzam a szonettek szereplőinek érzésvilága és a középkori trubadúr által megénekelt úrnő kapcsolata között?
- Az ambivalens szerelmi élmény már régóta jelen van az irodalomban. A *Gyűlölök és szeretek* című epigrammát olvasva magyarázzátok meg a megjelenő lelkiállapotot. Voltatok már hasonló helyzetben?
- Boccaccio megteremtett egy új műfajt, a novellát. Idézzétek fel, mit tanulhattok korábban erről a műfajról!
- Érdekes körülmények között játszódik a *Dekameron*. A pestisjárvány idején karanténba vonul 10 fiatal. 2020 folyamán ti is megéltétek már a karantént. A *Dekameron* című mű néhány novellájának ismeretében döntsétek el, hogy jól szervezték-e meg a résztvevők a szórakozásukat. A 10 nap témái közül válasszatok egyet és írjatok novellát!
- A mű megfelelő részeivel bizonyítsátok azt, hogy a polgári élet irodalmi témává emelkedik, valamint hogy teljes társadalmi körképet mutat be a *Dekameron*!
- Mutassátok be a XVI. század Angliáját, a Tudor-kort! Hogyan válik Anglia nagyhatalommá?
- William Shakespeare nevében írjatok pályázatot a Globe Színház igazgatói posztjára!
- Válasszatok párt és tanuljátok meg a *Rómeó és Júlia* c. drámából a nászéjszaka utáni búcsújelenetet, és adjátok elő párotokkal! Az osztály értékelje mindenki előadását, döntse el, vajon ki a jobb!
- Készítsetek vallomást a dajka nézőpontjából!
- Érveljétek a Herceg előtt, mentsetek meg Rómeót a száműzetéstől!
- A dráma egyik legszebb feldolgozása Zeffirelli *Rómeó és Júlia* című filmje. Nézzétek meg közösen, majd beszéljétek meg, hogyan jeleníti meg a reneszánsz életérzést a rendező!
- Keressétek meg az interneten az angol korabeli színházat, és hasonlítsátok össze az ókori színház felépítésével!
- Fejtsétek ki a mű alapján, hogy szerintetek milyen lehetett a nők élete a reneszánsz korban, utaljatok vissza a *Rómeó és Juliára*!
- Nézzetek utána, hogy jelenleg hol és melyik kultúrában vannak még mindig hasonló elvárások a nőkkel szemben, mint a reneszánszban!
- *Shakespeare az évszázadok tükrében* címmel írjatok összefoglalót arról, hogyan él tovább a „Költők Csillagának” művészete!
- A reneszánszkori Itália szerette a fényűzést és a látványosságot. Mutassátok be a reneszánsz viseletet a férfiaknál és a női divatot!